

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 01.02.2016
Vår ref.: 201503256-4
Arkiv: 617
Deres dato: 28.08.2015
Deres ref.: Yngvild Pernell Haugen

Saksbehandler:
Anne Johanne Kråkenes
22 95 97 63/ajk@nve.no

Statnett SF, Tinn kommune, Telemark fylke - godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan for Vemorktoppen koblingsanlegg

Vi viser til Deres oversendelse av 28. august 2015 vedlagt miljø-, transport- og anleggsplan av 1. september 2015 for Vemorktoppen koblingsanlegg, samt tilleggsinformasjon oversendt 14. september 2015 og 26. januar 2016.

Saken er behandlet med hjemmel i vilkårene for miljø-, transport- og anleggsplan gitt i konsesjon av 26. august 2015, post 9.

Bakgrunn

Statnett SF ble av NVE den 21. mai 2013 meddelt konsesjon for å bygge om og drive Vemorktoppen koblingsanlegg i Tinn kommune. Dagens apparatanlegg skal rives i sin helhet. Koblingsanlegget kobler kraften fra Vemork kraftstasjon inn på kraftledningen mot Songa og Flesaker. Disse to ledningen, Vemork-Songa og Vemork- Flesaker, må legges om i forbindelse med anleggsgjennomføringen. For å redusere utkoblingen blir det satt opp en midlertidig mast for t-avgrensing med effektbryter mot Vemork.

I konsesjonen ble det gitt tillatelse til oppføring av et nytt kontroll- og servicebygg på 380 m². Under detaljprosjekteringen viste det seg at størrelsen på bygget ikke var tilstrekkelig og at opprinnelig plasseringen var noe uheldig for områdene innlemmet i UNESCO-fredningen. Endringene er avklart med NVE, og Statnett fikk den 26. august 2015 oversendt en korrigert anleggskonsesjon som omfatter de tidligere nevnte anleggene og ett kontrollbygg på 500 m².

I konsesjonen er det satt vilkår om at det skal utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) for prosjektet. Det er presisert at planen spesielt skal omtale eventuelle virkninger for vernearbeidet som pågår i UNESCO-sammenheng.

Vemorktoppen koblingsanlegg skal etter planen bygges i perioden 2. kvartal 2016 – desember 2018.

Vedtak

Med hjemmel i konsesjonen datert 26. august 2015 post 9 godkjenner NVE fremlagte miljø-, transport- og anleggsplan for bygging av nye Vemorktoppen koblingsanlegg i Tinn kommune.

Vårt vedtak forutsetter at de fremlagte planer for miljø og transport ikke går ut over vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen. Vi gjør oppmerksom på at tiltakshaver må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter for anleggsarbeidene starter.

Vilkår

- NVE skal orienteres om når anleggsarbeidet starter, ved viktige og/eller kritiske faser ved byggearbeidet og når anlegget blir satt i drift.
- Deponering av eventuelle overskuddsmasser i veianlegg til Krossobanen forutsetter godkjenning av Tinn kommune.
- Ved omlegging av mindre bekkeløp på sørsiden av koblingsanlegget må det påses at det etableres naturlige overganger til tilgrensende terreng, samtidig som nytt løp dimensjoneres med tilstrekkelig kapasitet.
- Naturlig revegetering skal være hovedprinsippet for vegetasjonsetablering for å sikre at stede egne arter etableres. Der man av hensyn til erosjon eller av andre årsaker ønsker å tilså, skal kun godkjente frøblandinger benyttes.
- Dersom virksomheten avdekker vesentlige avvik som har medført, eller kan medføre betydelig skade på miljøet, skal dette umiddelbart rapporteres til NVE. Rapporteringen må også angi hvilke tiltak som er, eller vil bli iverksatt for å lukke avviket, hindre gjentakelser og avbøte mulige skader.
- Det kan fra NVEs miljøtilsyn bli stilt krav om ytterligere detaljering og krav til dokumentasjon for deler av anlegget.

Merknader til planen

Statnett har orientert om at det ved utarbeidelse av planen har vært dialog med Tinn kommune, grunneiere og andre rettighetshavere.

NVE har i forbindelse med godkjenningen av planene vært i kontakt med kommunen og Telemark fylkeskommune. Tinn kommunen påpeker at det foreløpig ikke foreligger godkjenning etter plan- og bygningsloven til deponering av eventuelle overskuddsmasser ved Krossobanen. Utover dette har ikke kommet frem synspunkter eller innspill som tilsier at planen er uheldig eller uønsket.

NVEs vurdering

Dette dokumentet godkjenner miljø-, transport- og anleggsplanen for Vemorktoppen koblingsanlegg, samt sanering av eksisterende anlegg.

NVE mener at Statnett gjennom arbeidet med MTA har laget en god plan som ivaretar de nødvendige hensyn slik at negative konsekvenser av tiltaket blir minst mulig. NVE mener det er viktig å etablere systemer som sikrer at informasjon gitt i MTA når ut til alle som er involvert i anleggsarbeidene. Den forelagte MTA gir etter NVEs vurdering et godt grunnlag for å utføre anleggsarbeidene på en god måte, men sluttresultatet er avhengig av at anleggsarbeidene utføres slik som beskrevet i planen.

NVE er opptatt av at inngrepene begrenses mest mulig og at de berørte områdene istandsettes på best mulig måte etter at anleggsarbeidene er ferdige. Tilstrekkelig varsomhet ved og i nærheten av hensynskrevende områder, både kulturminner og naturområder, samt sluttarrondering av berørte arealer med naturlige overganger til tilgrensende terreng er viktige tema for at landskapsvirkningen av anlegget blir minst mulig. NVE vil i den sammenheng oppfordre til at vegetasjon som det ikke er behov for å fjerne av sikkerhetsmessige hensyn blir stående. Denne vurderingen bør gjøres før anleggsfasen begynner og områder med vegetasjon og enkeltrær som kan spares bør merkes i felt for å hindre at den

blir hugget. Naturlig revegetering skal være hovedprinsippet for vegetasjonsetablering på berørte arealer. Naturlig revegetering sikrer at stedegne arter etableres. Der dette ikke er mulig, eller der det av hensyn til erosjon er ønskelig med raskere vegetasjonsetablering, skal kun godkjente frøblandinger benyttes.

Anlegget skal bygges med utgangspunkt i eksisterende tomt, men med en utvidelse av eiendomsgrensen i sør og vest. Utvidelsen i sør virker inn på et mindre bekkeløp som går på sørsiden av koblingsanlegget. Som følge av utvidelsen må bekkeløpet legges om. Nytt bekkeløp skal ifølge MTAen dimensjoneres slik at bekken ikke renner over sine bredder. I den forbindelse påpeker NVE at det er viktig med naturlige overganger til tilgrensende terreng for en best mulig landskapsvirkning. Samtidig minner vi om at forventninger om hyppigere episoder med ekstremnedbør, som følge av klimaendringer, vil kunne føre til utfordringer med håndtering av vann. Etablering av nytt bekkeløp, samt utbedring av adkomstveien, grøfter og kulverter med mer må ta hensyn til faren for skader som følge av disse forholdene. Det blir dermed viktig både i forbindelse med anleggsaktiviteten, og ved senere vedlikehold og drift, å påse at de valgte løsningene er robust for vann på avveie, samt at grøfter og eventuelle kulverter/rør har tilstrekkelig kapasitet og ikke blir tilstoppet.

Deler av anleggsområdet ligger innenfor aktsomhetsområdet for jord- og flomskred, jf. NVE atlas. På oppdrag fra Statnett har NGI derfor utarbeidet rapporten *Vemorktoppen koblingsstasjon, Rjukan – skredfarevurdering datert 25. januar 2016*. I henhold til Statnetts krav for sikkerhet mot naturpåkjenninger på stasjonsanlegg skal Vemorktoppen koblingsstasjon, som ubemannet stasjonsanlegg, tilfredsstillende sikkerhetsklasse S1 for skred, jf. byggeteknisk forskrift (TEK10). Rapporten viser at koblingsstasjonen gjør dette, og at det ikke er behov etablering av skredsikringstiltak

Ifølge MTAen skal det søkes massebalanse på anleggsområdet. Det er foreslått at eventuelle overskuddsmasser kan deponeres i planlagt veianlegg til Krossobanen. Tinn kommune har uttrykt seg positivt til dette, men påpekt at det foreløpig ikke foreligger godkjenning etter plan- og bygningsloven. Det stilles derfor vilkår om at deponering av masser ved Krossobanen forutsetter godkjenning av Tinn kommune. Dersom dette ikke skulle foreligge, minner NVE om at Statnett må omsøke og få godkjent, av NVE, en endring av MTApplanen.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. På den måten skal forvaltningen i sine vedtak redegjøre for og synliggjøre kunnskapen om og virkningene et tiltak vil få for naturmangfold, og hvordan den har kommet fram til resultatet i den konkrete saken.

Saken har nylig vært opplyst gjennom konsesjonsbehandling og i denne prosessen har naturmangfoldloven kapittel II blitt vurdert. Den innsendte planen er innenfor de rammene som er vurdert i konsesjonen. NVE har derfor ikke foretatt nye vurderinger av tiltaket som helhet etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 og henviser viser til vurderingene som er gjort i konsesjonsprosessen. Tiltaket skal i all hovedsak gjennomføres på eksisterende anleggsområder. Karttjenestene «Artskart» og «Naturbase» viser at tiltaket ikke berører kjente verdifulle, prioriterte eller utvalgte naturtyper eller arter.

Den innsendte planen konkretiserer hvordan anleggene skal bygges. NVE mener det gjennom detaljplanlegging skal tas utgangspunkt i lokalisering og teknikk som gir de beste samfunnsmessige resultater, jf. naturmangfoldloven § 12.

Etter at vurderinger av § 8-12 er foretatt mener NVE at også § 4 om forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer og § 5 som omhandler forvaltningsmål for arter er oppnådd.

Annet

For anlegg for overføring eller omforming av elektrisk energi som har konsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven (pbl) med unntak av kapittel 2 og 14. Det betyr at det for gjeldende anlegg verken er nødvendig med dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling, jf pbl §1-3.

NVE minner om at anlegget er underlagt forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen (FOR-2012-12-07-1157). NVE har ikke vurdert om tiltaket tilfredsstillende for forskriftens krav.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
avdelingsdirektør

Øyvind Leirset
seksjonssef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Fylkesmannen i Telemark
Statnett SF v/Yngvild Pernell Haugen
Telemark fylkeskommune
Tinn kommune